

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ**

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ
ភាគីដាក់ឯកសារ: លោក ខៀវ សំផន
ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម: ខ្មែរ
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 22-Nov-2012, 13:47
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**
 ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយសាលាដំបូង: **សាធារណៈ/Public**
 ប្រភេទនៃចំណាត់
 ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណោះអាសន្នៈ
 ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
 ហត្ថលេខា:

**ចម្លើយតបនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំឱ្យដាក់បញ្ចូលសៀវភៅដែលតែងតែបាន
ដោយសាក្សី François Ponchaud និង Sydney Schanberg អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤)
នៃវិធានផ្ទៃក្នុង**

<u>ដាក់ដោយ៖</u>	<u>ផ្ញើជូន៖</u>
សហមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន	អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
លោក គង់ សំអុន	ចៅក្រម និល ណុន
លោកស្រី Anta GUISSÉ	ចៅក្រម Mme Silvia CARTWRIGHT
លោក Arthur VERCKEN	ចៅក្រម យូ ឧត្តរា
លោក Jacques VERGÈS	ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE
	ចៅក្រម យ៉ា សុខន
ជំនួយការ	
លោកស្រី សេង សុជាតា	សហព្រះរាជអាជ្ញា៖
កញ្ញា Marie CAPOTORTO	លោកស្រី ជា លាង

កញ្ញា Shéhérazade BOUARFA

លោក Andrew CAYLEY

កញ្ញា Mathilde CHIFFERT

កញ្ញា អ៊ូច ស្រីផាត

មេធាវីនៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

កញ្ញា ឈុន សុផារី

ក្រុមមេធាវីខាងការពារក្តីទាំងអស់

សូមគោរពទ្រង់នូវប្រះសាលាដំបូង

- ១. នៅថ្ងៃទី១៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំការអនុញ្ញាតដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង និងដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង^១ នូវឯកសារ ១) កម្ពុជាឆ្នាំសូន្យរបស់លោក François Ponchaud (១៩៧៨)^២ និង ខ្សែភាពយន្តរឿង “វាលពិឃាត” (*The Killing Fields: The Facts Behind The Film*) របស់លោក Sydney Schanberg (១៩៨៤)^៣ ។
- ២. លើសពីនោះ សហព្រះរាជអាជ្ញា បានជូនព័ត៌មានដល់អង្គជំនុំជម្រះ ថាចង់បញ្ចូលសៀវភៅពីរផ្សេងទៀតរបស់លោក Sydney Schanberg ក្រោមចំណងជើងថា *The Death and Life of Dith Pran* (១៩៨០) និង *Beyond the Killing Fields* (២០១០) ទៅក្នុងសំណុំរឿង បើសិនជាច្បាប់ចម្លងនៃសៀវភៅទាំងនោះនឹងអាចទទួលបានទាន់ពេលវេលា^៤។
- ៣. សហព្រះរាជអាជ្ញាបានរំលឹកថា សំណុំរឿងមានសម្រង់អត្ថបទពីក្នុងស្នាដៃរបស់លោក François Ponchaud មានរួចទៅហើយ ក៏ប៉ុន្តែ ផ្នែកដែលនិយាយពីការជម្លៀសប្រជាជនពីភ្នំពេញ មិនមាននៅក្នុងសំណុំរឿងឡើយ^៥។ ហេតុដូច្នោះហើយបានជាសហព្រះរាជអាជ្ញាជូនជាយោបល់ថា ការអនុញ្ញាតឱ្យបញ្ចូលសៀវភៅនេះទាំងមូល ទៅក្នុងសំណុំរឿង គឺនឹងបានជាប្រយោជន៍ដល់យុត្តិធម៌ ព្រោះថា “វានឹងជួយដល់ការសួរដេញដោលសាក្សីផង និងជួយឱ្យមានការស្វែងយល់កាន់តែគ្រប់ជ្រុងជ្រោយជាងមុន អំពីឯកសារទាំងឡាយដែលបានដាក់ចូលក្នុងសំណុំរឿងរួចហើយ^៦”។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានធ្វើសំណើសុំដូចគ្នានេះ ចំពោះសៀវភៅរបស់លោក Sydney Schanberg^៧ ។

^១ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំឱ្យដាក់បញ្ចូលសៀវភៅ ដែលនិពន្ធដោយសាក្សី François Ponchaud និងលោក Sydney Schanberg ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ថ្ងៃទី១៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២ ឯកសារ E243 (ចាប់ពីពេលនេះតទៅមានឈ្មោះថា “សំណើសុំ” កថាខណ្ឌទី១ ។

^២ François Ponchaud, *Cambodia: Year Zero*, New York: Holt, Rinhart and Winston, 1978.
^៣ Sydney Schanberg, *The Killing Fields: The Facts behind The Film*, Coronet Books, 1984.
^៤ “សំណើសុំ” កថាខណ្ឌទី២
^៥ “សំណើសុំ” កថាខណ្ឌទី៤
^៦ “សំណើសុំ” កថាខណ្ឌទី៤
^៧ “សំណើសុំ” កថាខណ្ឌទី៧

៤. ក្រុមមេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន សូមជំទាស់ទៅនឹងសំណើសុំនោះ។ ទីមួយ ក្រុមមេធាវីយើងខ្ញុំចង់គូសបញ្ជាក់ថា គឺមិនអាចទទួលយកបានទេ ដែលថា សៀវភៅទាំងមូលអាចត្រូវបានចាត់ទុកដូចជា “បានដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ” ទោះជានៅដំណាក់កាលណាក៏ដោយ។ ពីព្រោះថា មានតែទំព័រ ឬសម្រង់ដែលគេបានកំណត់ច្បាស់លាស់ប៉ុណ្ណោះ ដែលគេគួរតែអាចចាត់ទុកបានថា បានដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ។

៥. តាមពិតទៅ ស្នាដៃទាំងនោះបានយោងទៅលើឯកសារជាច្រើន ដែលមិនត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង ឬក៏ទៅលើសក្ខីកម្មរបស់អ្នកដែលនឹងមិនមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះឡើយ។ ព័ត៌មានទាំងនោះមិនខុសពីអ្វីដែលហៅថា “ឮគេថា” នោះឡើយ។ ហេតុនេះ ភាពគួរឱ្យទុកចិត្តបាននៃឯកសារទាំងនោះ ត្រូវតែក្រុមការពារក្តី យកមកល្បួងពិសោធ ឱ្យបានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់បំផុត។ ក៏ប៉ុន្តែ ការដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង ឬការដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះនូវឯកសារទាំងមូល ធ្វើឱ្យក្រុមមេធាវីការពារក្តីមិនអាចបំពេញការងារនេះបានឡើយ។ ដើម្បីឱ្យជនជាប់ចោទ អាចរៀបចំការការពារក្តីរបស់ខ្លួនឱ្យបានប្រសើរសហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវជ្រើសរើសឱ្យបានច្បាស់លាស់ នូវផ្នែកសម្រង់ណាមួយដែលខ្លួនចង់យកមកប្រើប្រាស់។

៦. ក្រុមមេធាវីវាយតម្លៃថា មុននឹងចាត់ទុកស្នាដៃទាំងនេះថា ត្រូវបានដាក់បង្ហាញនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ និងផ្តល់លេខកូដ E3 អង្គជំនុំជម្រះ និងភាគីទាំងអស់ត្រូវមានឱកាសដេញដោលសួរអ្នកនិពន្ធ ទៅលើឯកសារ និងសក្ខីកម្មដែលប្រើប្រាស់ជាប្រភពនៃឯកសារ ឬជាឯកសារបង្អែក នៅក្នុងពេលតែងនិពន្ធស្នាដៃរបស់ពួកគេនោះ។

៧. ដូច្នេះ ប្រសិនបើ “សំណើសុំ” របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដែលមានបំណងបញ្ចូលស្នាដៃទាំងនេះ **ទាំងស្រុង**ទៅក្នុងសំណុំរឿងត្រូវបានអនុញ្ញាត នោះក្រុមមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន មិនអាចធ្វើការពិនិត្យទៅលើការចោទសួរទាំងនោះបានឡើយ ហើយវាបង្កឱ្យមានព្យសនកម្មយ៉ាងខ្លាំងដល់សិទ្ធិកូនក្តីរបស់ខ្លួនថែមទៀត។

៨. លើសពីនោះ សហព្រះរាជអាជ្ញា ជូនយោបល់ថា គេមិនអាចឱ្យគេបកប្រែជាភាសាបារាំង នូវសៀវភៅរបស់អ្នកនិពន្ធ Sydney Schanberg ក្រោមចំណងជើងថា *The Killing Fields* :

The Facts Behind The Film^៨ នោះបានឡើយ។

៩. ក្រុមមេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន សូមរំលឹកម្តងទៀតថា ភាសាបារាំង គឺជាភាសាមួយ ក្នុងចំណោមភាសាផ្លូវការ នៃអ.វ.ត.ក និងជាភាសា**ការងារ**របស់ខ្លួនផងដែរ ។ បើគិតឱ្យសព្វ គ្រប់ទៅ អលទ្ធភាពរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែលលើកឡើងថា មិនអាចបកប្រែស្នាដៃនោះ ទាំងមូលបាន គឺបង្ហាញឱ្យឃើញក្នុងទិសដៅឱ្យបានចោលការស្នើសុំរបស់ខ្លួន និងបានចោល សេចក្តីណែនាំរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ដែលបង្គាប់ឱ្យជ្រើសរើសឱ្យបានច្បាស់នូវសម្រង់សេចក្តីនៃ ស្នាដៃទាំងនោះ ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាចង់ដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង និងដាក់បង្ហាញនៅ ចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ។

១០. ជម្រើសនេះមានសារសំខាន់ណាស់ ព្រោះថា សហព្រះរាជអាជ្ញាបានចង្អុលបង្ហាញខ្លួនឯង ថា “ខ្លួនមានបំណងចង់ប្រើប្រាស់តែផ្នែកទាំងនោះ នៃសៀវភៅដែលទាក់ទងទៅនឹង ព្រឹត្តិការណ៍នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥ តែប៉ុណ្ណោះ(...)" ហើយថា "ផ្នែកនានានៃស្នាដៃនោះដែល ទាក់ទងទៅនឹងរឿងរ៉ាវផ្ទាល់ខ្លួនរបស់លោក Schanberg ឬអំពីព័ត៌មានដែលមានភរនីភាព ផ្សេងទៀតស្តីពីព្រឹត្តិការណ៍ដែលកើតឡើងនៅខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ អាចនឹងត្រូវកំណត់ អត្តសញ្ញាណបានយ៉ាងងាយ"^៩

១១. **អាស្រ័យហេតុនេះ** ក្រុមមេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន សូមស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូង មេត្តា៖

- **ប្រទានចោល** នូវសំណើសុំរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដែលមានបំណងដាក់បញ្ចូលស្នាដៃទាំង នោះចូលក្នុងសំណុំរឿងទាំងស្រុង
- **បង្គាប់ទៅ**សហព្រះរាជអាជ្ញា ឱ្យជ្រើសរើសឱ្យបានច្បាស់នូវសម្រង់នានានៃស្នាដៃទាំងនេះ ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាមានបំណងចង់ប្រើប្រាស់ សម្រាប់ដេញដោលសួរសាក្សីដែលមាន ឈ្មោះខាងលើនេះ និងឱ្យមានការបកប្រែជាភាសាផ្លូវការទាំងបីនៃអ.វ.ត.ក។

^៨ “សំណើសុំ” កថាខណ្ឌទី១២

^៩ “សំណើសុំ” កថាខណ្ឌទី៧

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
និងដើម្បីយុត្តិធម៌

	មេធាវី គង់ សំអុន មេធាវី Anta GUISSÉ មេធាវី Arthur VERCKEN មេធាវី Jacques VERGÈS	ភ្នំពេញ ប៉ារីស ភ្នំពេញ ប៉ារីស	
កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា